

lerne i EU harmoniseres, hvilket gør det nemmere for danske virksomheder at håndtere de krænkelsessager, der er i øvrige medlemslande. Jeg ser frem til den videre drøftelse af lovforslaget i Erhvervsudvalget.

Jeg beklager, at Enhedslisten ikke støtter op, men jeg kan blot sige til hr. Frank Aaen, at når der i finansloven ligger et forslag om en nedsættelse af afgiften på de blanke cd'er, så er det noget, han kan tage en diskussion om med kulturministeren. Men det er ikke for at nedsætte tilskuddet til kunsten. Grænsehandelen med cd'er er så voldsom, at salget af cd'er i Danmark er meget lavt, så man påregner faktisk at kunne få det samme beløb ind med en lavere afgift.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugs anvendelse af gødning og om plantedeckede. (Afbrænding af husdyrgødning, offentliggørelse af gødningsregnskaber m.v.).

Af fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

(Fremsat 9/11 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jens Kirk (V):

Nærværende lovforslag indeholder fire hovedelementer.

Første hovedelement er en fjernelse af barriererne for udvikling af alternativ anvendelse af husdyrgødning på grund af bl.a. strukturudviklingen inden for landbruget, som fører til en koncentration af husdyrproduktion i store enhe-

der. Derfor er der skabt grundlag for udvikling af metoder til reduktion af forurenings- og lugtproblemer.

Især i husdyrtætte områder vil der være mulighed for at sikre fosforbalancen og vandmiljøet ved at fjerne næringsstoffer fra området. En tværministeriel analyse foretaget i foråret viste, at en afbrænding af fiberfraktion til energiproduktion vil bidrage til en begrænsning af fosfor- og kvælstofudledning i de områder, der leverer til afbrændingen.

I forlængelse heraf er det besluttet at undersøge fordele og ulemper ved afbrænding af den øvrige tørstofholdige husdyrgødning, f.eks. mink- og fjerkrægødning. Ovennævnte kan være med til at bevare den animalske landbrugsproduktion og dermed de tilknyttede arbejdspladser.

Det andet hovedelement er indførelse af hjemmel til offentliggørelse af oplysninger om gødningsregnskab, resultater og kontrol af eventuelle forbud samt administrative bøder.

Kl. 13.15

Hensigten med offentliggørelse af gødningsregnskab og vedtaget administrativt bødeforlæg er at lade kendskab til gødskning med husdyr- og handelsgødning indgå i den lokale debat. Med et reelt kendskab til jordbrugsvirksomhed, der eventuelt har overgødsket, gives borgerne et bedre grundlag til at deltage i debatten om miljøforhold i det pågældende område. Der er behov for en udtrykkelig lovhjemmel til offentliggørelse, hvis offentliggørelse som udgangspunkt skal omfatte fortrolige oplysninger.

Med lovforslaget kan offentliggørelse kun finde sted, såfremt jordbrugsvirksomheden tydeligt og skriftligt er blevet gjort opmærksom på, at vedtagne administrative bøder vil medføre offentliggørelse på internettet.

Det tredje hovedelement er en yderligere samordning af Fødevareministeriets regler om gødningsanvendelse og Miljøministeriets regler om harmoni.

Lovforslaget medfører, at en virksomheds produktion af kvælstof ved husdyrgødning fremover skal beregnes efter faktiske produktionsforhold. Afviger husdyrenes start- eller slutvægte således standardværdier i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedeckede, skal kvælstoffet i husdyrgødningsproduktionen korrigeres tilsvarende.

Forslaget betyder en yderligere harmonisering af beregningsreglerne i bekendtgørelsen efter gødskningsloven og husdyrbekendtgørelsen.

Fjerde og sidste hovedelement er en hjemmel for fødevarerministeren til at indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder og foretage samkøring af disse oplysninger.

Bestemmelsen tænkes brugt i forbindelse med kontrol af, om mængden af kvælstofholdige gødninger, som jordbrugere indfører direkte fra tredjelande eller samhandler direkte her i landet, også figurerer i vedkommendes gødningsregnskab.

Venstre kan støtte forslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg beder ordføreren blive på talerstolen. Der er tre, der har bedt om ordet for korte bemærkninger. Det er først fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Venstres ordfører gjorde noget ud af at sige, at det her var en teknologi, man gerne vil indføre af hensyn til miljøet, hvilket er et synspunkt, jeg fuldt ud deler. Det, jeg så ikke helt kan forstå, er, at hr. Jens Kirk også henviste til en arbejdsgrupperapport, der dannede baggrund for, at man nu vil åbne op for at kunne afbrænde fraktioner af husdyrgødning.

Der ligger jo noget i lovforslaget her, som slet ikke er med i arbejdsgruppens rapport, nemlig muligheden for, at når man har taget teknologien i anvendelse, har opført nogle værker og begynder at afbrænde husdyrgødning i en eller anden form, skal man kunne trække det fra i sit regnskab, så man efterfølgende faktisk kan få lov til at producere nogle flere dyr til den samme belastning. Hvis det bliver konsekvensen, så kommer den her teknologi ikke miljøet til gode overhovedet, for man risikerer, at det, der kunne have været en miljøeffekt, bliver spist op ved en forøget produktion af f.eks. svin. Det kunne man forestille sig.

Derfor vil jeg gerne spørge Venstres ordfører: Hvorfor er det med i lovforslaget, når det ikke er med i rapporten? Kan det ikke risikere at medføre, at der ingen miljøgevinst kommer overhovedet?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Til fru Pernille Blach Hansen vil jeg sige, at sådan opfatter Venstre det ikke. Vi opfatter det sådan, at det bliver lettere på den enkelte ejendom eller i de områder, hvor man tager det her i anvendelse, at sige, at her har vi måske nogle sær-

bare områder, som vi bedre kan tage ud og lægge hen under miljøvenlige foranstaltninger. Det er jo tanken med det hele at sige: Vi ved, hvor vi har problemerne herne; vi ved, hvilke jorde der er robuste, og hvilke der ikke er robuste.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil gerne henlede hr. Jens Kirks opmærksomhed på side 13 i rapporten, som er baggrund for det her lovforslag, hvor der netop står, at det her vil kunne bidrage til en begrænset forurening. Og så står der: med en uændret husdyrproduktion.

Det vil sige, at forudsætningen i rapporten er, at man ved en uændret husdyrproduktion, hvis man bruger den her miljøteknologi, kan reducere miljøbelastningen. Så må man jo også kunne konkludere den anden vej rundt og sige: Hvis der ikke er en uændret husdyrproduktion, står der jo her, så får vi ikke den miljøgevinst, som Venstre taler om.

Derfor vil jeg meget gerne spørge om meningen med at introducere den her teknologi fra Venstres side: Er det en miljøteknologi, vi indfører for miljøets skyld, eller er det for, at den enkelte landmand skal kunne producere noget mere og tjene noget mere, og så får han hele gevinsten? Hvorfor har man ikke på en eller anden måde sikret sig, at den her gevinst i et omfang også kommer miljøet til gode? Det synes jeg ville have været væsentlig bedre.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Igen til fru Pernille Blach Hansen må jeg sige, at det er en forkert opfattelse, at det her kun skal være for produktionens skyld. Det er for miljøets skyld først og fremmest, for at man på den gode og robuste jord kan have den husdyrproduktion, man eventuelt har nu, og sige, at man med god samvittighed kan opretholde samme produktion og også tage sårbare arealer ud, hvis der er den miljømulighed fremover.

Kl. 13.15

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

I forlængelse af det, fru Pernille Blach Hansen spurgte om, vil jeg gerne stille hr. Jens Kirk et spørgsmål. Jeg mener i hvert fald at have konstateret, at der i landbrugsblade har været en meget positiv opbakning til de her tanker med den begrundelse, at det giver mulighed for, at

svineproduktionen kan udvides i Danmark, fordi man nu har den mulighed for at trække det, der bliver forbrændt, fra i kvælstofregnskabet.

Jeg vil gerne spørge hr. Jens Kirk: Har det slet ikke indgået i Venstres overvejelse, at det her kunne give en større fleksibilitet i den måde, man kan tilrettelægge sin svinefabrikation på, altså at man kan få flere svin ind på produktionsenhederne?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu har man jo mange tanker, når man ligesom lader det her fare igennem hovedet. Men jeg må sige, at det primært har været miljøet. Og vi kan sige, at jordpriserne jo også har gjort, at det, at vi kunne tænke i den slags teknik, gør, at det vil være fremmede for miljøet. Det er det, der er det vigtigste.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jeg glæder mig over en vis udvikling i de svar, hr. Jens Kirk giver. For nu får vi besked på, at det var det primære, og det vil sige, at der altså åbenbart også er noget sekundært. Det er sådan set det, jeg spørger om.

Har det været med sekundært, for at tage hr. Jens Kirks egne ord, i overvejelserne, at det her giver mulighed for, at man kan udvide svineproduktionen på de enheder, der er i dag, i kraft af, at man får noget kvælstof, som man kan få afbrændt?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nej, det har altså ikke været i tankerne. Det, der har været i tankerne, er, at vi bedre kan varetage også de miljøinteresser, der er rundtomkring i landet. Vi kan tage den sårbare natur ud og begrænse, kan vi sige, muligheden for husdyrgødning, altså kun at lægge det på de robuste jorde i fremtiden. Det må absolut være en stor miljøgevinst.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil faktisk godt fortsætte i samme spor. Når hr. Jens Kirk siger, at det primært er miljøet, man har tænkt på, så kunne jeg godt tænke mig at få et klart svar på den sekundære del af det, eller sagt på en lidt anden måde: Hvordan kan Venstre give en garanti for, at det her virker på miljøet, og at det ikke bare betyder, at vi får endnu

flere svin i de områder, hvor vi i forvejen har for mange svin?

Det er en mistanke, som jeg ikke helt kan frigøre mig for og helst ikke vil overlade alene til ministeren.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu har jeg nok opfattet igennem årene, at hr. Touborg altid har mistanke til det meste, regeringen gerne vil gøre, og mener, at der skulle ligge noget bagved. Men det vigtigste her er altså fortsat, at det er miljøet, vi forbedrer.

Hvis vi så samtidig med at forbedre miljøet kunne have lidt flere grise på en enkelt ejendom og fortsat opfyldte harmonikrav osv., så gjorde det vel ikke noget?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg kan forstå, at Venstres holdning er lidt svingende. For lidt siden sagde Venstres ordfører, at det var af hensyn til miljøet, og at det vel ikke gjorde noget, at man kunne opretholde den samme produktion. Det synes jeg sådan set lød meget hensigtsmæssigt. Når jeg får min ordførertale, har jeg også tænkt mig at komme med en model til, hvordan jeg kan hjælpe Venstre med, at vi når dertil.

Men nu siger Venstre, at så gør det vel ikke noget, at der bliver en større produktion. Spørgsmålet er derfor: Er der ikke grund til at være lidt mistænksom i forhold til, hvad der egentlig er Venstres hensigt med det her?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu tolker hr. Kristen Touborg jo altid de ord, der bliver sagt, som hr. Touborg gerne vil. Derfor må jeg sige til hr. Kristen Touborg, at det altid har været sådan, at der er 10-12 pct. af grisene, der flytter adresse hvert år. Der er blevet større og større koncentrationer, men det medfører jo ikke, at der i de enkelte områder bliver flere grise.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Ud over den problemstilling med, om det her bare fører til flere grise, så er der også det problem, om Venstres ordfører er helt overbevist om, at det videnskabeligt er bevist, at der, når man brænder gylle af, så ikke er en stor del af det, der kommer op i luften som kvælstof og ef-

terfølgende regner ned som gødning, som forurenser naturen.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det korte svar til hr. Frank Aaen er ja.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg har da forstået på arbejdsgruppens rapport, der ligger bag det her lovforslag, at de på side 88 skriver, at der faktisk mangler forskning, der viser, at det ikke kommer ned igen som substralregn. Så jeg tror ikke, at ordføreren er på fast grund, men det kommer vi tilbage til i udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Til hr. Frank Aaen kan jeg sige, at ordføreren mener, at han er på fast grund, og det er jo ikke det første sted i verden, man prøver den her teknik. Nu prøver vi at få mulighed for at indføre den her i landet, så vi kan tage den i brug og dermed gavne miljøet.

Kl. 13.25

Pernille Blach Hansen (S):

Socialdemokratiet er en stor tilhænger af ny miljøteknologi. Vi vil gerne være med til at fremme ny teknologi, der kan løse eller mindske eksisterende eller fremtidige miljøproblemer og samtidig forhåbentlig skabe nogle arbejdspladser i det danske erhvervsliv til gavn for danske arbejdere, og derfor støtter vi også forskning i miljøteknologi. Vi vil gerne være med til at udbrede anvendelsen og udviklingen af ny miljøteknologi.

Derfor er det også både vigtigt og rigtigt, at den ene del af dette lovforslag gør det muligt at tage en ny type teknologi i anvendelse, nemlig afbrænding af fraktioner af husdyrgødning. Det er en teknologi, der er på et meget foreløbigt stadium, og derfor er der også nogle problemer knyttet til den, men vi synes faktisk, det er vigtigt, at der gives mulighed for en begyndende udvikling i den retning.

Desværre er der nogle problemer med den måde, som fødevarerministeren helt konkret har valgt at implementere teknologien på i lovforslaget. Det første problem er, som vi allerede har været inde på under debatten, at man desværre på forhånd har disponeret over gevinsten. Hvis man får teknologien til at fungere, vil gevinsten

ikke gå til miljøet og medvirke til mindre miljøbelastning – nej, den vil give den enkelte landmand mulighed for at øge sin produktion, og det synes vi er et problem. Hvis man indfører miljøteknologi, bør det være oplagt, at gevinsten går til miljøet, så teknologien også kommer miljøet til gode.

Vi synes, det er et problem, at ministeren har valgt en løsning, som ikke er nævnt i arbejdsgruppens rapport, og man får den mistanke – også efter at have hørt debatten med Venstres ordfører – at det handler om at give mulighed for at producere nogle flere svin i Danmark. Det er jo i sig selv ikke nødvendigvis et problem, hvis miljøbelastningen falder, men det bliver ikke konsekvensen af lovforslaget, som det ligger her.

Det andet problem er udnyttelsen af ressourcerne. Vi undrer os over, at man åbner op for noget, som arbejdsgruppens rapport heller ikke giver baggrund for, nemlig at der kan gives lov til at afbrænde ubehandlet husdyrgødning. Vi kan ikke forstå, hvorfor man f.eks. ikke kræver, at det skal være knyttet til biogas- og gylleseparationsanlæg, så det også sikres, at gødningsværdien i husdyrgødning bliver udnyttet, inden man brænder af. Vi synes, det er problematisk, hvis konsekvensen bliver, at man først brænder husdyrgødning af og mister gødningsværdien og efterfølgende skal importere kunstgødning til at sprede på markerne. Det er en problemstilling, vi også gerne vil ind på.

Samtidig synes vi, der er en masse ting, som taler for, at man skal vente lidt. Miljøministeren har nogle initiativer på vej om en ny husdyrregulering, og resultatet af den analyse af området, som fødevarerministeren har bedt om, kommer først ultimo 2005, dvs. inden for nogle måneder. Kort sagt: Hvorfor venter man ikke?

Der er også et spørgsmål om eksport og eventuel import. Skal vi virkelig eksportere gylle til Tyskland eller andre steder? Er det særlig hensigtsmæssigt? Og hvad gør man med restproduktet? Det er der heller ikke nogen løsning på. Og hvad med afgifter? Påtænker regeringen at lette energiafgiften på området på et senere tidspunkt?

De øvrige elementer i forslaget, altså om opløsning og øget adgang for myndighederne til at indhente dem osv., synes vi ser fornuftige ud, men vi vil selvfølgelig stille nogle konkrete spørgsmål.

Kort sagt: Konklusionen på Socialdemokratiets vegne bliver, at vi synes, der er mange uaf-

klarede spørgsmål, som skal besvares under udvalgsbehandlingen. Det vil vi selvfølgelig koncentrere os om, og derfor vil vi vente med at tage endelig stilling til forslaget, til vi har fået tingene afklaret og set, om vi kan få lovforslaget ind på et spor, der sikrer, at miljøgevinsten kommer miljøet til gavn og ikke kun resulterer i, at der bliver produceret flere husdyr i Danmark.

Jørn Dohrmann (DF):

Man kan sige, at dette lovforslag er med til at fjerne nogle af de forhindringer, der er på nuværende tidspunkt, bl.a. forhindringen for udvikling af landbrugets mulighed for anvendelse af afbrændingsteknologi og andre teknologier.

Forslaget giver fødevarerministeren hjemmel til at fastsætte regler om, at kvælstoffet i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der er afbrændt i et miljøgodkendt forbrændingsanlæg, kan fratrækkes virksomhedens samlede forbrug af kvælstof. Dansk Folkeparti håber, at det kan være med til at støtte udviklingen og skabe initiativ til anvendelse af ny miljøteknologi, også i landbruget.

Kl. 13.30

Et andet element i lovforslaget er offentliggørelse af jordbrugsvirksomhedens gødningsregnskaber. Det opnås med forslaget, at naboerne og selvfølgelig også andre kan følge bedre med i den indsats, der gøres for at styre gødningsforbruget, og i Dansk Folkeparti tror vi, at det er godt med denne åbenhed, bl.a. når det drejer sig om miljøforhold. Den kan være med til at styrke forståelsen mellem den almindelige borger og landbrugserhvervet.

I Dansk Folkeparti er vi godt klar over, at landbruget har taget dårligt imod dette krav om offentlighed. Men vi betragter det faktisk som et gode, at der nu bliver mere åbenhed, og vi tror også, at landbrugserhvervet i hvert fald på længere sigt vil erfare, at det faktisk kan være en fordel for landbrugserhvervet med den åbenhed, der er lagt op til i lovforslaget. Derfor kan vi selvfølgelig støtte det.

Et af de andre elementer i lovforslaget er, at der nu gives mulighed for, at uforarbejdet fjerkræ- og hestegødning, der afsættes til udlandet, kan trækkes fra virksomhedens samlede forbrug af kvælstof. Men det er nok væsentligt at præcisere, at reglerne for, hvornår eksport og samhandel af uforarbejdet gødning kan ske ud fra miljø-mæssige og veterinære hensyn, er de samme som hidtil; det ændres der altså ikke på. At lovforslaget gør det muligt, at det kvælstof, som

man eksporterer eller skaffer sig af med via samhandel, kan tages ud af gødningsregnskabet, forenkler også tingene og gør det hele lidt mere logisk.

Samlet set kan Dansk Folkeparti støtte lovforslaget, og vi ser frem til en positiv og effektiv udvalgsbehandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg vil bede ordføreren blive på talerstolen, for der er flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger. Først er det fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg forstod ikke helt ordførerens sidste bemærkning om, at det er logisk, at man kan fratække i gødningsregnskabet, så jeg vil gerne spørge Dansk Folkepartis ordfører: Når hovedkonklusionen i den rapport, der er lavet om emnet, konkluderer, at der vil komme en miljøgevinst, hvis den nuværende produktion fastholdes, er det så Dansk Folkepartis opfattelse, at en eventuel gevinst ved at tillade afbrænding af husdyrgødning i en eller anden form skal komme miljøet til gavn i form af en lavere miljøbelastning? Eller skal gevinsten kunne bruges til at producere flere svin, så man på den måde får ædt gevinsten for miljøet op?

Hvad er Dansk Folkepartis holdning, stiller man nogen krav her?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Socialdemokratiet har før i tiden udtrykt det sådan, at det ikke er antallet af svin, men svineriet, det kommer an på, og det synes Dansk Folkeparti er meget dækkende.

Når vi kan få miljøbelastningen nedsat og samtidig har en ny teknologi, som giver den belønning til miljøet, som ligger os meget på sinde, men så sandelig også belønner landbrugserhvervet, kan man sige, at der er to vindere i denne sag. Både miljøet og landmanden får en gevinst, og det er selvfølgelig vigtigt, for vi får ikke nogen til at investere i ny teknologi, hvis det kun er den ene part, der skal betale.

Derfor er det os meget magtpåliggende, at der er to vindere i denne sag, og egentlig er der endnu flere, for vi kan jo spørge: Hvad med alle de slagteriarbejdere, der skal ansættes? I valgkampen var der egentlig ingen grænser for, hvad man lovede at gøre for at få flere i arbejde.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg kan simpelt hen ikke se, hvor hr. Jørn Dohrmann har fået oplyst, at miljøet vil få gavn af den procedure, regeringen har valgt, og jeg vil gerne bede om at få oplyst, hvor hr. Jørn Dohrmann har fundet det. Der står jo netop i arbejdsgruppens rapport, og det er også citeret i lovforslaget, at der vil blive en gevinst under forudsætning af, at man fastholder det nuværende produktionsniveau, og det er jo præcis det, der er problemet.

Jeg kan godt følge hr. Jørn Dohrmann i, at der selvfølgelig også skal være et incitament for landmanden til at skibe sig ind i det, men spørgsmålet er jo: Skal der slet ingen gevinst være for miljøet? Skal det være sådan, at det kvælstof, man fjerner ved at brænde gyllen af, kan man efterfølgende trække fra i sit regnskab og bare producere nogle flere dyr, så resultatet af miljø- og naturregnskabet bliver nul, men landmanden får et plus på bundlinjen, fordi han kan producere nogle flere dyr? Det er sådan set bare det, jeg spørger om, og vil Dansk Folkeparti stille krav om, at det totalt set skal betyde, at der bliver forurennet mindre med kvælstof og fosfor af det danske landbrug?

Kl. 13.35

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Det er ganske klart, at vi vil se på alle de forslag, som jeg forventer Socialdemokratiet vil komme med, fordi man nu har meldt så kraftigt ud, at der skal være nogle gevinster. Vi lægger også meget vægt på, at der bliver gevinster, men det skal være for både miljøet og beskæftigelsen, altså for landmanden, så alle får nogle gode incitamenter til at investere i miljøteknologisk rigtigt udstyr i fremtiden.

Derfor siger jeg også bare: Det vil give en gevinst til alle parter. Det giver en gevinst til miljøet, og det giver også den gevinst, at landbruget kan producere flere slagtesvin, eller andet for den sags skyld, og så har det også en afledt effekt. Det giver nogle arbejdspladser, og i den sidste valgkamp lagde alle jo stor vægt på, at vi fik arbejdspladser i Danmark og ikke eksporterede dem. Miljøet bliver den store vinder, men erhvervet bliver også den store vinder, fordi der kommer flere arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Idet jeg går ud fra, at også hr. Jørn Dohrmann har været med i det lovforberedende arbejde, kvitterer jeg for, at vi nu har fået en klar udmelding om, at det altså også handler om, at landmanden kan få lejlighed til at producere nogle flere svin.

Så vil jeg gerne spørge hr. Jørn Dohrmann: Hvis der skal tages miljøhensyn, er der jo en følgevirkning af, at der produceres mange svin på en enhed. Det er de lugtgener og de luftforureningsgener, som er en direkte følge af produktionen, og de vokser jo, når der kommer flere dyr, og dem kan man ikke brænde af nogen steder. Hvad vil man gøre ved det? Hvad vil man gøre for de naboer, der klager over det? Og hvad vil man gøre for de landsbysamfund, hvor husene ikke kan sælges, fordi der lugter sådan af gylle fra svinefarmen, at der ikke er til at være?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg er fuldstændig enig i, at der skal gøres noget ved det problem, og vi kan ikke acceptere de tanker, nogle har gjort sig om, at der skal åbnes mulighed for byggeri tættere på svinefarme og den slags ting.

Vi har sagt, at man skal bruge den nye teknologi, som vi ved findes på området, og at der skal være flere vindere. Naboen skal være vinder, miljøet skal være vinder, og selvfølgelig skal de slagteriarbejdere, som fortsat har et job i Danmark, også være vindere. Men vi kan ikke følge den tankegang, der er lagt op til fra radikal og socialdemokratisk side, hvor man bare vil eksportere alle arbejdspladser og er tilfreds med, at slagterier lukker den ene dag efter den anden. Vi siger, at der skal stilles nogle krav, så de miljø-mæssige tiltag kan opfyldes.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Nu skal jeg ikke kommentere hr. Jørn Dohrmanns udlægning af mit første spørgsmål, men bare spørge: Hr. Jørn Dohrmann siger, at forslaget vil gavne miljøet, men vil det helt konkret gavne miljøet, hvis der kommer flere svin på en svinefarm, og der ikke er foretaget nogen ekstra tiltag over for lugtgener og luftforurening?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg må sige, at alle, der følger landbrugsområdet, jo godt ved, at der skal ske miljøgodkendelse af de lidt større brug, altså dem med 75 eller flere dyreenheder, og set fra vores side må det helt klart være sådan, at den nye miljøteknologi indarbejdes i de tiltag. Hver gang man giver noget, så der kan eksporteres mere, må det være på betingelse af, at den nye teknologi udmøntes.

Det skal ikke være en gavebod, hvor det kun er den ene part, der får noget, og her er der flere vindere i sagen. Miljøet er den store vinder, men vi ved jo fra valgkampen, at vi alle sammen er meget optaget af – og det vil vi blive ved med at være – at sikre arbejdspladserne på slagterierne, og derfor siger vi, at det ikke er antallet af svin, der er afgørende. Det er simpelt hen svineriet fra landbruget, vi skal til livs.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg kan høre, at arbejdspladserne på slagterierne ligger Dansk Folkeparti meget på sinde, men nu er det imidlertid sådan, at flere svin ikke nødvendigvis giver grundlag for flere arbejdspladser. Det er måske undgået ordførerens opmærksomhed, at der i øjeblikket er en eksplosiv vækst i antallet af levende slagtesvin, som eksporteres.

Jeg har forstået, at nogle af de store svinebaroner opererer med planer om at slagte svineene nede i nærheden af Berlin, så mit spørgsmål til Dansk Folkeparti er: Hvad vil man helt konkret gøre for at bevare danske arbejdspladser? Sagen er jo, at det ikke er nok at sige, at vi skal have flere svin, for de kan jo bare eksporteres levende.

Kl. 13.40

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Nu har det heller ikke været vores mål, at vi bare skulle have flere, uanset om det så er svin eller noget andet. Det er jo også væsentligt at vide, om antallet af kreaturer går ned, og man så får flere svin, eller hvordan tallene udvikler sig. Det er ikke kun antallet af svin, men simpelt hen svineriet, vi skal fokusere på.

Det er bare lidt mystisk at stå her og ligesom skulle forsvare, at vi nu gerne også vil tage hensyn til arbejdspladser, og at det ikke var et tema i valgkampen. Selvfølgelig var det et tema i valgkampen. Vi siger bare: Her er der mulighed for at bevare nogle af de arbejdspladser, hvis man vil være med til, at der kan være flere vindere.

Miljøet er den store vinder, og naboerne får bedre indsigt i, hvordan det er med gødningsregnskabet på den naboliggende ejendom. Den slags positive effekter kommer man slet ikke ind på, når man spørger her. Jeg synes absolut, der bliver mange vindere med det her forslag.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne kvittere for, at Dansk Folkeparti drager omsorg for, at vi skal have mange slagteri-arbejdspladser i Danmark. Men svaret på mit spørgsmål gav jo ikke noget som helst grundlag for at vide, hvad det er, Dansk Folkeparti vil.

Så jeg er nødt til at gentage: Hvad vil Dansk Folkeparti eksakt gøre ved den omstændighed, at vi får en meget stor forøgelse af slagterisvine-eksporten, altså i levende tilstand? Det er faktisk i langt højere grad der, spørgsmålet om, hvorvidt arbejdspladserne bliver i Danmark eller ej, bliver afgjort, end det er, om vi har 25 millioner eller 30 millioner svin. For hvad hjælper det på antallet af arbejdspladser, at vi får flere svin, hvis de bare bliver eksporteret sammen med dem, der allerede nu eksporteres?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Der ved jeg i hvert fald, at hr. Kristen Touborg udmærket er klar over – og resten af Folketinget er klar over – at Dansk Folkeparti gerne så meget strammere regler om transport af dyrene. Vi ser gerne, at flere bliver slagtet herhjemme og så transporteres i kølevogne, i stedet for at man skal transportere levende dyr til udlandet. Vi ser gerne, at smågrise i stedet for at blive transporteret ud af landet bliver i Danmark i stedet for.

Det er jo ikke kun grise, det gælder. Det gælder, kan man sige, landbrugserhvervet, hvor man egentlig skulle sætte en dæmper på denne udflagning eller flytning, eller hvad man vil kalde den. Der synes jeg, at resten af Folketinget har været ret søvnige og ikke gjort noget på det her område.

Men hvis der er flere vindere, bl.a. miljøet, nye arbejdspladser og så videre, så kan man være med til at sige: Hver eneste gang vi kan få indført ny teknologi i forbindelse med landbruget, er der flere vindere, og det er godt at konstatere.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Helge Adam Møller.

Helge Adam Møller (KF):

Den konservative ordfører, hr. Allan Niebuhr, er forhindret i at være her, da han sidder og leder et møde i Forsvarsudvalget oppe på 2. sal, og derfor skal jeg på hans vegne holde hans tale.

Jeg vi starte med at udtrykke tilfredshed fra konservativ side med det fremsatte forslag. Vi er glade for forslaget, ikke mindst fordi det er et godt skridt i den rigtige retning, når det gælder om at fremme den miljøteknologiske udvikling i landbruget. Lovforslaget er jo kommet til veje efter et godt samarbejde mellem landbrugsområdet og miljøområdet.

Det vigtigste ved forslaget er, at jordbrugerne nu får et incitament, en tilskyndelse til at tænke mere miljømæssigt, idet man nu giver mulighed for at fratække den andel af kvælstof fra husdyrgødningen, der bliver anvendt til afbrænding i godkendte anlæg, og denne andel kan altså fremover fratækkes i brugerens gødningsregnskab. Samtidig skabes der også mulighed for efter en særlig tilladelse at foretage eksport af husdyrgødning.

Det er vigtigt efter konservativ opfattelse, at der skabes gode muligheder for alternativ anvendelse af husdyrgødning, idet der i strukturudviklingen ofte skabes en koncentration af husdyrproduktion i store enheder og i de områder, hvor producenterne finder det mest hensigtsmæssigt.

I forslaget er der også indarbejdet nogle kontrolfunktioner, idet fødevarerministeren nu fremover kan indhente oplysninger hos andre offentlige myndigheder til brug ved kontrol af, om loven overholdes. Der gives også mulighed for at lægge oplysningerne ud på nettet, således at der i lokalområderne kan skabes en debat af de forhold, som er aktuelle for det enkelte lokalområde.

Vi har ingen bekymringer for disse opfølgninger. Vi synes, det er o.k. og fair med kontrol, idet vi finder det helt nødvendigt for at opnå de resultater, som jo forventes, når loven træder i kraft.

Kl. 13.45

Til slut: Da husdyrbrugene bliver mere og mere intense i Danmark, er det vigtigt, at vi sikrer os, at jordbrugerne tænker mere og mere på et godt miljø, og det er derfor også i det lys, at vi er godt tilfredse med fødevarerministerens udspil.

Og lad mig så til allersidst – og det stod ikke i ordførertalen, så det er for egen regning, lidt foranlediget af debatten – sige, at jeg da umiddel-

bart synes, at det er vældig godt, at Danmark kan eksportere masser af landbrugsprodukter, herunder også svin. Uden at kunne huske tallet udenad mener jeg, den danske landbrugseksport er på et kæmpestort tocifret milliardbeløb i kroner, og hvis ikke vi fik det antal milliarder kroner ind, så kunne vi ikke bruge så meget, som vi gerne vil, på skoler, hospitaler, veje – og også på miljøet – så det er da ikke så dårligt.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg overholder gerne de almindelige spilleregler om, at når taleren ikke er egentlig ordfører, så stiller man heller ikke spørgsmål, men nu sluttede den konservative ordfører med at komme med egne synspunkter, og så mener jeg sådan set, jeg har et alibi til at spørge.

Så jeg vil godt spørge: Finder ordføreren ikke, at der er noget som helst problem i, at man producerer en kolossal masse svin i Danmark, som skal ud på en meget lang tur, inden de bliver slagtet? Ser Det Konservative Folkeparti slet ingen problemer i den form, det ser ud til, vi er ved at få, hvor flere og flere – mange millioner – svin bliver kørt ud på en køretur på over 1.000 km? Bekymrer det slet ikke i den sammenhæng?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jo, det gør det. Det er også derfor, regeringen bl.a. gennem EU forsøger at skabe nogle regler, således at de dyr, man eksporterer, uanset om det er heste eller køer eller svin, behandles på en ordentlig og anstændig måde, hvis de skal ud at køre. Der er vi jo akkurat lige så interesserede i at få skabt sådan nogle regler, som hr. Kristen Touborg og SF er det.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Desværre er det jo hidtil mest blevet til flotte ord fra regeringen i den sammenhæng. Jeg vil godt komme med et eksempel:

Når færdselspolitiet gennemfører små 300 kontroller om året af de her dyretransporter, så er det kun 3 pct. af det samlede antal. Hvad vil regeringen så gøre for at øge det? Ja, så siger de, at de nok vil øge med 30-40 pct. Det vil stadig væk være sådan, at det for transportøren er en indkalkuleret driftsudgift at få de få bøder, det bliver til.

Spørgsmålet er: Vil De Konservative være med til, at vi virkelig går hen og laver en for-

øgelse af den kontrol, sådan at det også hjælper dyrene, så det ikke stadig væk kun er sådan en kalkuleret driftsudgift med de få bøder, der givnes?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det er jo interessant, at siden denne regering er kommet til for 4 år siden, er bestemmelserne strammet ganske meget på dette område i forhold til, hvordan bestemmelserne var tidligere under en socialistisk regering. Vi ønsker fortsat at stramme, vi ønsker mere kontrol – det har forskellige ministre også givet udtryk for – og vi ønsker også og er villige til at sætte bødestørrelsen op, således at det på det område som alle andre områder ikke kan betale sig ikke at opføre sig ordentligt.

Det skal være sådan, at risikoen kan mærkes, fordi det her drejer sig om dyrene, så jeg tror sådan set, at Det Konservative Folkeparti er ganske enig på dette område – som et af de holdsvis få – med SF.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg giver ordet til den næste ordfører hr. Ole Glahn.

Ole Glahn (RV):

Jeg vil så gå tilbage til det, lovforslaget egentlig handler om, og først sige, at Det Radikale Venstre er meget positiv over for, at man indfører ny teknologi, som kan være med til at sikre, at den gødningsproduktion, der kommer ud af den meget store animalske produktion, vi har i Danmark, også kan anvendes til andet end at blive spredt ud på markerne som gødning, og vi er i høj grad indstillet på, at man finder nogle former, som gør, at vi mindsker belastningen for vandmiljøet og for grundvandet.

Vi er meget tilhængere af, at man også prøver den her udvikling. Det må lige understreges i en parentes, at denne måde at forbrænde det på jo ikke er udviklet endnu – der laves nogle eksperimenter i England. Men vi håber, at det kommer, og vi vil gerne støtte, at den udvikling bliver fremmet. Det er, fordi den form for forbrænding jo også er bæredygtig energiforsyning. Den er CO₂-neutral, og det vil sige, at den altså også opfylder et andet hensyn, nemlig at vi kan få noget energi, som går ind i en eller anden symbiotisk sammenhæng med en anden produktion, hvor det for en dels vedkommende, nemlig den del af det, der har med fiberfraktionen at gøre,

er noget, som ikke har det store kvælstofindhold og dermed ikke har den store gødningsværdi.

Kl. 13.50

Men så kommer problemet, og det er også det, der har været fremme i forbindelse med debatten her, at regeringen samtidig foreslår, at man skal kunne fratække den gødning, der bliver brugt til forbrænding, i gødningsregnskabet. Der er vi af den opfattelse, at det, der er vigtigt, er, at det her skal bruges til at gavne miljøet. Det skal ikke være en camoufleret måde at gøre de svinebrug, vi har nu på meget store størrelser, endnu mere forureningstunge på, og der tænker jeg ikke kun på affaldssiden, men også på den forurening, som foregår – og den har der ikke været så meget fokus på her i debatten heller – gennem luften. Der er faktisk store luftforureningsgener i forbindelse med fabrikationen. Vi mener også, at de store produktionsenheder har andre ulemper. Så fra Det Radikale Venstres side er vi meget kritiske over for den del af lovforslaget.

Vi forstår, at der skal være en eller anden motivation for landbruget til at fremme en udvikling, hvor man f.eks. kunne afbrænde noget af gødningen. Men vi mener ikke, at det her er måden. Vi ser frem til, at vi i udvalgsarbejdet kan få en drøftelse af, hvordan det her kan løses på en bedre måde end den måde, som regeringen foreslået. Vi er jo i den situation som et oppositionsparti, at vi ikke har været en del af det politiske flertal, der har forberedt denne her lov, som formentlig Dansk Folkeparti har været det, og det vil sige, at vores mulighed for at få indflydelse så er den mulighed, vi nu har her.

Vi vil støtte forslaget om, at man samkører de oplysninger, man har om den enkelte bedrift, for at sikre, at love og regler bliver overholdt. Det er vi tilhængere af; det synes vi er en fornuftig måde at gøre det på.

Også det punkt, der omhandler offentliggørelse af forskellige former for gødningsregnskaber, er vi positive over for. Vi vil dog signalere, at vi også er indstillet på, at vi skal kigge det grundigt igennem, fordi der kan være situationer eller sager, som landbruget har påpeget det i sine kommentarer i høringsfasen, hvor det bliver blæst op i pressen på en unødvendig måde. Vi synes ikke, det er hensigtsmæssigt, at pressen kommer til at køre med nogle sager, som ikke er ordentlig belyst, men vi synes, at det er yderst rimeligt, at det kommer frem, hvem der er blevet straffet, og hvem der har begået nogle fejl, så man kan se det.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu hørte undertegnede først fru Pernille Blach og så herefter hr. Ole Glahn omtale, at der var muligheder med flere dyr på en ejendom. Jamen det er da ikke den lov, vi snakker om her. Det er harmonireglerne. Det har ikke noget med den her lov at gøre.

Accepterer hr. Ole Glahn ikke, når nu vi har de meget stramme regler for afbrænding, emission i det hele taget, af kvælstof, at så bliver det til frit kvælstof ligesom fra et rensningsanlæg, som vi bare puster op i luften, og så falder det for resten ikke ned igen som kvælstof i form af ammoniak? Accepterer hr. Ole Glahn ikke det som en mulighed?

Op så var det vel rimeligt, at det kan trækkes fra, når det forsvinder op i luften, ligesom når vi bruger vores rensningsanlæg på samme måde.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jamen det kan jeg svare meget klart på. Vi er selvfølgelig – og det har jeg også givet udtryk for her i mit indlæg – tilhængere af, at man øger udviklingen i forbrændingssiden, men vi er ikke tilhængere af, at det så kompenseres, om man så må sige, over for den enkelte landmand, så det, man bruger som den markedsmæssige del, der skal fremme denne her udvikling, er, at producenten så gives mulighed for at få nogle flere dyreenheder i sin produktion. Det vil sige, at man faktisk kan udvide produktionen, og det betyder jo så, at man faktisk neutraliserer den effekt, som skulle være opnået ved, at det skulle komme miljøet til gode.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg giver ordet til den næste ordfører, hr. Kristen Touborg.

Kristen Touborg (SF):

SF har den grundlæggende opfattelse, at næringsstoffer som kvælstof og fosfor i husdyrgødning principielt bør anvendes til jordbrugsformål – ingen som helst tvivl om det. Det er der, det hører hjemme.

Men udviklingen inden for husdyrproduktionen her i landet hen imod en stærk koncentration af de forskellige husdyrarter i nærområderne med større og større bedrifter indebærer, at man er nødt til at gå ind og kigge på nogle af de voldsomme miljøproblemer, som denne koncentration indebærer. Det er derfor nødvendigt at skabe

et grundlag for i en vis grad at føre det bort til andre formål end jordbrugsformål, i alt fald når vi snakker fosfor.

Kl. 13.55

Jeg vil godt vende tilbage til, at det med kvælstof forholder sig lidt anderledes, men i al fald må vi sige, at den fosforbombe, som efterhånden er kommet ud i vores miljø, og som hverken regering eller oppositionen rigtig har nogen løsning på – det må vi jo erkende – er der behov for at få sikret i al fald ikke bliver større og større. Vi skulle også helst sikre, at den blev mindre, men det kan vi nok ikke lige med det her forslag.

På den baggrund er SF også meget tilhænger af ny miljøteknologi. Der er et meget stort behov for udvikling af den. Den nuværende teknik virker jo ikke i virkeligheden, det har mest været store ord og salgstaler, der har fået separationsanlæggene frem på forsiderne af aviserne, men når de skal ud og fungere i virkeligheden, så viser det sig jo, at den teknik, vi har, ikke er alt for god. Der er simpelt hen behov for, at vi får udviklet ikke alene separationsanlæggene, men også teknikken til at sikre, at nærmiljøet ikke bliver så påvirket af f.eks. svineproduktion, som tilfældet er i dag.

Det nytter ikke noget, at vi får en større og større produktion og siger, at vi godt kan klare det, der angår vandmiljøet, fordi vi kan føre kvælstof og fosfor væk, når vi ikke har løst problemet med nærmiljøet.

Derfor er SF enig i den del af lovforslaget, som giver mulighed for afbrænding af fiberfraktion fra husdyrgødning, som er behandlet i et biogasanlæg og efterfølgende separeret. Det produkt indeholder netop en meget stor fosforandel og kun en mindre kvælstofandel. Derfor vil netop det projekt løse en del af den problemstilling, som jeg har påpeget først i mit indlæg.

Derimod er vi betænkelige ved at overlade det til ministeren ved en bemyndigelse, at man også kan få lov til at afbrænde ubehandlet husdyrgødning, f.eks. hønsemøg, fordi man dermed også bortskaffer en meget stor del af det kvælstof, som reelt burde anvendes til planteproduktion.

Men en forudsætning for, at separationsanlæg kan videreudvikles, så de kan komme til at fungere i det virkelige liv, er, at der skabes økonomiske vilkår, som gør det attraktivt at benytte anlæggene. I den eksisterende lovgivning er der imidlertid pålagt en affaldsafgift ved afbrænding af husdyrgødningsens fiberfraktion. Det in-

debærer, at der ikke videreudvikles anlæg på nuværende tidspunkt.

Der er i lovforslaget ikke taget højde for det, og jeg kunne da godt tænke mig at høre regeringen, hvad de aftaler at gøre i den sammenhæng. For SF er det vigtigt, at mulighederne for afbrænding og behandling af husdyrgødning ikke indebærer, at vi blot får endnu flere svin i et område af landet, hvor vi har rigeligt i forvejen. Vi må derfor have en bestemmelse ind i loven om, at afbrænding af fiberfraktionen bliver til gavn for natur og miljø og ikke kun betyder flere svin.

Jeg vil godt slutte mit indlæg med at hjælpe Venstre lidt, når de ikke rigtig kan se, hvordan man kan få en model, hvor både landbruget og miljøet får noget ud af det, til at fungere. Lad os tage et eksempel som Måbjergværket ved Holstebro, som lægger op til at blive verdens største biogasanlæg.

Hvis man der beslutter, at antallet på 25.000 dyreenheder, som er omfattet af Måbjergværket, tilsammen ikke må udvides, men at andelene i den nedgang, der sker, når nogle holder op med at have svin, bibeholdes af de andelshavere, der er i Måbjergværket, vil man faktisk sikre, at landmanden også får noget ud af det, og at miljøet ikke bliver belastet yderligere ud over det, der sker i dag. Man får tværtimod en miljø- og naturmæssig fordel ud af det. Det er den vinkel, jeg godt kunne tænke mig at få det her klaret ud fra.

Jeg ser frem til en udvalgsbehandling, som kan blive interessant, men lovforslaget må ændres på nogle vigtige punkter. Det kan gøres bedre, vil jeg sige til ministeren.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Frank Aaen.

Frank Aaen (EL):

Vores ordfører, hr. Per Clausen, sidder i øjeblikket i energihøring om vedvarende energi og fremtidens energiforsyninger, og derfor skal jeg på hans vegne fremføre, at der er flere grunde til, at Enhedslisten er imod det her lovforslag om at brænde gylle og anden husdyrgødning af.

Kl. 14.00

Først vil jeg sige, at det er uklart, hvad der bliver af kvælstoffet, om en del af det bliver til kvælstofilter – og i hvilket omfang det bliver det – som så siden falder ned sammen med regnen, som var det Substral, til skade for miljøet i både Danmark og vores nabolande. Det er et emne, vi

vil forfølge i udvalgsarbejdet, men jeg vil godt bede ministeren bekræfte lige her om lidt, om ikke det er korrekt, at der på side 88 i den rapport, ministeren har oversendt, og som er baggrund for lovforslaget, står, at man faktisk ikke har helt styr på forskningsmæssigt, hvad der bliver af f.eks. kvælstoffet, når det brændes af på den måde, som er foreslået.

Der er i rapporten nogle ideer om – og det er den anden grund til, at vi ikke kan støtte det – at man skal sætte nogle filtre og nogle katalysatorer på afbrændingsanlæggene for at fjerne f.eks. kvælstofilter. Men der har vi ved henvendelser til forskere på DTU forstået, at det, hvis man sætter sådan nogle filtre og katalysatorer på, får nogle andre virkninger som at ændre forbrændingen i anlæggene i uheldig retning. Det vil vi også følge op på i udvalgsarbejdet.

Begge ting gør, at vi mener, at det er uafklaret, hvad der faktisk sker med forskellige rester fra forbrændingen i forhold til miljøet, og vi synes alene af den grund, at det er meget uklogt at vedtage lovforslaget.

Så er der det problem, som har været nævnt af andre ordførere, at det her bare fører til endnu større svineproduktion i Danmark. Det er vi heller ikke tilhængere af, og så er en tvivlsom miljøgevinst blevet vekslet til en klokkeklar miljøbelastning.

Endelig er vi imod det forslag, der følger af det her, om at sænke affaldsforbrændingsafgiften. Når der er afgift på affaldsforbrændingen, er det jo for at fremme genanvendelse i stedet for afbrænding, og vi går faktisk ind for genanvendelse af husdyrgødning, gylle, og hvad der ellers kommer, fordi det skal tilbage til jorden. Det er den måde, det skal nyttiggøres og genanvendes på.

Dyrkningsjord har brug for at få tilført husdyrgødning til at opbygge muld, til at give føde til jordens smådyr, til mikroorganismene, alt det, som er med til at holde planterne sunde, så de kan gro, uden at man skal til at sprøjte en masse kemikalier og kunstgødning på.

Så det her forslag ser vi bare som endnu et forsøg på at give kunstigt åndedræt til en industriel svineproduktion, som er så kunstigt indrettet, at den kun skaber nye problemer.

Ny teknologi som foreslået her kan ikke redde den konventionelle svineproduktion. Vi har det forslag, at man omstiller den til økologisk produktion, hvor dyrene går på friland, og hvor man forarbejder produkterne på mindre slagterier i stedet for at køre dem flere tusinde kilome-

ter. Man sikrer med økologisk omstilling både natur, dyrevelfærd og arbejdspladser, som det har været fremme før i debatten. Det er en anden måde at skabe beskæftigelse på i stedet for det her, som der overhovedet ingen sikkerhed er for vil gavne beskæftigelsen.

Og så er det altså sådan, at vi har den holdning, at det ikke er afbrændingen af landbrugsafgrøder, der skal sikre Danmarks energiforsyning. Det er sol, det er vind, det er bølger og brint, der skal være energibærere. Det er det, vi skal bruge til den opgave, og det er det, vi skal investere samfundets ressourcer i, ikke i at afbrænde gødning.

Så vi er altså kort sagt imod lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg har bare sådan et lille kort spørgsmål til hr. Frank Aaen, jeg skal ellers ikke ulejlig ham. Men hvis vi nu ved hjælp af ny teknik kunne tage lugten fuldstændig væk fra en animalsk produktion og vi kunne sænke miljøforureningen til næsten nul, ville hr. Frank Aaen og Enhedslisten så have noget imod, at der f.eks. blev en hel del flere grise i Danmark?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Som jeg sagde i slutningen af mit indlæg, går vi ind for omstilling til økologi, og vi er imod afbrænding af husdyrgødning, den skal tilbage til jorden. Der gør den bedre gavn, i stedet for at den kommer ud i luften og eventuelt regner ned som Substral, som er ødelæggende for naturen.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu må jeg sige, at hr. Frank Aaen også er ret god til at svare på noget andet, end man spørger om.

Hvis nu vi kunne sige, at miljøforureningen og lugtgenerne blev nedsat til næsten nul, ville hr. Frank Aaen så have noget imod, at vi med ny teknik havde betydelig flere grise i dette land, end vi har i øjeblikket? Miljøbelastningen bliver ikke større, den bliver meget, meget mindre, vi får mange flere arbejdspladser, og lugten forsvinder fra nærommerne. Ville hr. Frank Aaen så have noget imod det?

Kl. 14.05

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nogle urimelige miljøkonsekvenser har under alle omstændigheder den produktion, vi har af grise i dag, hvor man importerer foderstoffer fra Sydamerika, propper dem i grisen, kører grisen til Tyskland for at få den slået ihjel, kører noget af grisen tilbage til Danmark og sender nogle af tarmene til Kina med en container, for at de kan blive rensat, hvorefter de sejles tilbage til Danmark, for at de kan blive proppet til en pølse. Der er et miljøregnskab, der er fuldstændig af-sindigt. Så uanset hvor mange filtre der bliver sat på skorstenene, vil den form for produktion af grise være miljømæssigt uholdbar.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg skal nu give ordet til fødevareministeren.

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

Inden jeg går i gang, føler jeg trang til lige at komme med en kort bemærkning til hr. Frank Aaen: Det kunne måske være interessant at høre beskrivelsen af sådan et dansk samfund, fuldstændig isoleret i verden, uden samhandel med Sydamerika, uden samhandel med Kina, uden samhandel med nogen som helst, men hvilende i sig selv her. Jeg er nødt til at sige til hr. Frank Aaen, at når man sådan kigger lidt på, hvad der i grunden bringer vækst til Danmark, har det jo noget at gøre med, at vi bl.a. handler lidt med udlandet. Det kan vi tage en anden gang, men det overrasker mig alligevel lidt.

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for de positive tilbagemeldinger på lovforslaget, som jeg har fået i dag. Jeg har selvfølgelig noteret mig, at nogle er lidt bekymrede for den teknologiske udvikling, og det synes jeg kun er fuldt forståeligt, for sådan vil det altid være, når der skal være noget nyt. Alligevel synes jeg, det har været positivt hele vejen rundt. Måske blev der lige fra Enhedslistens side kun meldt negativ på alle felter, men ellers må jeg sige, at resten var positive over for miljøet og teknologien. Det fandt Enhedslisten så ikke plads til at kunne være i dag, men det må jeg tage med.

Jeg er selvfølgelig glad for at kunne præsentere et sådant forslag i dag, hvis hovedformål er at fjerne en af barriererne for udviklingen af landbrugsanvendelse af afbrændingsteknologi, for det er jo en barriere, der har været.

Grundlæggende ønsker jeg, at der skabes rammer for vækst og udvikling i landbrugspro-

duktionen uden samtidig forøgelse af miljøbelastningen, og jeg håber, at det vil være startskuddet til en mere fremtrædende udvikling og anvendelse af miljøteknologier i landbruget.

Lovforslaget er et af flere elementer til at fremme den miljøteknologiske udvikling på landbrugsområdet, og hvad angår muligheden for at afbrænde husdyrgødning, er der ud over det her lovforslag to andre væsentlige elementer – og det vil jeg godt bede om at ordførerne måske lige noterer sig, for det har været inde i debatten her. Det er nemlig en fjernelse i henholdsvis husdyrgødningsbekendtgørelsen og afgiftslovgivningen af barrierer for at kunne afbrænde husdyrgødning.

Jeg vil lige sige, da der var en enkelt spørger, der havde et spørgsmål om afgiftslovgivningen, at det arbejdes der med i andre ministerier. Det er det svar, jeg kan give, og hvis man vil spørge til noget med afgifter, er jeg nødt til at bede om, at man retter sine spørgsmål til det ministerium, der arbejder med det, nemlig Skatteministeriet. Jeg ved simpelt hen ikke, hvor langt de er.

Jeg nedsatte i foråret en arbejdsgruppe om afbrænding af fraktioner af husdyrgødning, og arbejdsgruppen offentliggjorde sin rapport i juni 2005 og konkluderede, at der kan være en række miljømæssige fordele ved at brænde den tørre fiberfraktion fra gyllen, specielt i de egne af landet, hvor husdyrtætheden er stor. Afbrændingsmuligheden kan være med til at understøtte etableringen af flere biogasanlæg. Det synes jeg nok har været lidt skjult i debatten i dag.

Man skal huske, at det her også kan animere nogle til at lave flere biogasanlæg, og det synes jeg er en god idé, for der får vi en produktion af CO₂-neutral energi. Så i den her diskussion, hvor man jo har mange andre elementer oppe, synes jeg også, man skal huske at tage motivationen til at lave biogasanlæg, til at lave CO₂-neutral energi med.

Med afsæt i de konklusioner fjerner vi faktisk i lovforslaget en barriere for en fortsat udvikling af en bæredygtig husdyrproduktion, både set ud fra miljømæssige og økonomiske hensyn.

Med det i dag drøftede lovforslag gives der mulighed for, at kvælstof i husdyrgødning afbrændt i et miljøgodkendt forbrændingsanlæg – for det er jo det, vi taler om – kan trækkes fra i gødningsregnskabet. Og jeg vil gerne lige komme med en ekstra bemærkning her og sige, at det er logisk, for det er jo det, vi taler om. Det ville jo være underligt, hvis man sagde, at nu kan man investere i afbrænding af gødningen og

det får man CO₂-neutral energi osv. ud af, men i øvrigt må man ikke have lov til at handle i henhold til de almindelige harmonikrav.

Hvis man vil regulere på det, skal man gøre det, men så skal man gå ind med et regelsæt, der passer til det. Det går selvfølgelig ud på, at den, der investerer i miljøteknologi, stilles lige så godt retligt som den, der ikke gør det. Det ville jo næsten også være underligt andet, at man sagde, at hvis der var nogen, der virkelig ville investere i miljøteknologi, så ville man straffe dem. Det synes jeg ikke hænger sammen.

Hvis man vil noget med det, der ellers bliver spurgt til – og det kan være fair nok, at nogle har en diskussion om det – må jeg bare sige, at så må vi have en generel debat om det ved siden af.

Kl. 14.10

Jeg vil gerne præcisere – også over for hr. Kristen Touborg, for han sagde en del om det – at husdyrgødning fortsat er et fortræffeligt og billigt gødningsmiddel. Det skal man huske.

Rapporten viser så, at der er nogle økonomiske og miljømæssige fordele ved afbrænding knyttet til områder med stor husdyrtæthed og skærpede krav til f.eks. udbringning af fosfor. Så det er selvfølgelig et svært regnskab, og det skal man også huske.

Jeg synes, det er en god idé, at vi nu får rig lejlighed i udvalget til at stille spørgsmål og diskutere det, for det er da nyt. Det er da en ny verden, vi går ind og kigger i, men jeg tror, det er en meget tiltrængt åbning, for at vi kan opnå et miljøteknologisk fremskridt.

Lovforslaget tager højde for, at også andre former for husdyrgødning kan afbrændes, hvis der viser sig fordele herved. Det må vi kigge på. Det sidder der nogle og arbejder med i dag. Den samme arbejdsgruppe ser nemlig på det spørgsmål, og deres rapport kommer omkring årsskiftet.

Et andet hovedelement i lovforslaget er offentliggørelse af jordbrugsvirksomhedernes gødningsregnskaber. Jeg mener, forslaget baner vejen for, at borgere og naboer kan følge landbrugserhvervets indsats med at styre gødningsforbruget. Åbenhed om landbrugets miljøforhold styrker erhvervets miljøprofil, og det er kun godt.

Jeg ved godt, at landbruget er imod offentliggørelse af gødningsregnskaberne, men her vægter jeg altså hensynet til åbenhed og gennemsigtighed for borgere og naboer. En offentliggørelse af gødningsregnskaberne ligger altså i naturlig forlængelse af ministeriets offentliggørelsespoli-

tik, der bl.a. omfatter offentliggørelse på områder inden for økologi, sameksistens, gødning og foder.

Endelig indeholder lovforslaget en mulighed for, at kvælstof i uforarbejdet fjerkræs- og hestegødning, der afsættes ud af landet, kan trækkes fra i virksomhedens samlede forbrug af kvælstof. Det er væsentligt at bemærke, at reglerne for, hvornår eksport af og samhandel med uforarbejdet gødning sker ud fra miljømæssige og veterinære hensyn, er de samme som hidtil. Men lovforslaget gør det muligt, at det kvælstof, som man eksporterer eller samhandler, kan udgå af gødningsregnskabet, og derved gør vi altså reglerne mere logiske.

Med de ord ser jeg selvfølgelig frem til udvalgets velvillige behandling af lovforslaget og synes generelt, der var nogle positive tilkendegivelser.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Ministeren mente, jeg var mod samhandel. Det er jeg ikke, jeg drikker jo masser af kaffe hver eneste dag. Vi skal selvfølgelig handle sammen, men en produktion, der baserer sig på massiv import af foderstoffer fra Sydamerika, en produktion i Danmark, som er utrolig miljøbelastende og oven i købet er blevet sådan, at gyllen skal produceres i Danmark, hvorimod forarbejdningen sendes til udlandet, og hvor vi efterfølgende sender en meget stor del af vores griseproduktion til Japan, som med fordel kunne købe det i nabolandene i stedet for, er ikke nogen klog samhandel hverken miljømæssigt eller anden måde.

Vi vil gerne have landbrugsproduktion i Danmark, men vi vil meget hellere satse på økologi og på at producere fødevarer af høj kvalitet i stedet for bare at producere en masse skinker.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg er glad for, at Enhedslisten deler regeringens synspunkt om at have en visionær økologipolitik. Det er jeg kun glad for.

Men jeg er også nødt til at sige, at jeg tror, hr. Frank Aaen godt ved, at Japan har den holdning, at hvis der er noget, der kommer først, så er det fødevarekvalitet og fødevaresikkerhed. Det ville vel være lidt underligt, hvis en dansk fødevareminister skulle rejse til Japan og sige til japanerne, at det altså ikke går, at de bliver ved med at købe produkter fra Danmark, at de må

købe dem fra nogle andre lande, når jeg ved, at Danmark ligger først med fødevaresikkerhed og fødevarekvalitet.

Det hænger jo ikke sammen. Jeg kan ikke gøre noget ved, hvad japanerne vil, men jeg sætter da stor pris på, at de sætter så stor pris på kvalitet.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg synes godt, ministeren kunne forholde sig til, om det er klogt at have en landbrugsproduktion, der i den grad er baseret på transporter over mange tusind kilometer af enorme mængder. For det er en miljøbelastning.

Nu har ministeren jo tidligere været minister for miljøet og burde vide, at det er en voldsom belastning af det globale miljø. Derfor er det da et valg, man skal gøre sig, om man med det her lovforslag vil fortsætte udviklingen med den konventionelle svineproduktion, eller om man vil gå en anden vej og sige, at vi vil gøre meget mere for at fremme den økologiske fødevareproduktion, hvor det ikke er enorme mængder, men høj kvalitet, der er i centrum.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg bliver bare nødt til at sige, at hvis vi kigger på, hvordan man driver landbrug i Danmark, så er det et af de mest miljøvenlige jordbrug, man har i verden. Vi er virkelig med med skrappe regler på hele miljøområdet og dyrevelfærdsområdet, og det skal vi være.

Vi eksporterer f.eks. også ting til industrien osv. i Brasilien, og så kan det jo godt være, at man har fødevarer eller foder med tilbage igen. Den handel, der foregår, foregår altså i en globaliseret verden, og globaliseringen og den frie handel har den store fordel, at de giver gennemsigtighed, de giver forhåbentlig demokrati, de giver forhåbentlig velfærd, og det er godt for nye demokratier.

Kl. 14.15

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det var en meget ærlig indledning, fødevareministeren kom med i sin replik, for der blev sagt noget i retning af, at målet for regeringen med det her lovforslag var at skabe rammer for vækst og udvikling uden forøget miljøbelastning. Det rammer jo lige ned i den principielle debat, vi har haft her i dag, og derfor vil jeg ger-

ne spørge ministeren: Er det fødevarerministerens opfattelse, at ny miljøteknologi skal bruges til at skaffe rammer og vækst for udvikling af landbruget, eller at man skal sikre, at gevinsten også kommer miljøet til gavn i form af en reduceret miljøbelastning?

Ministeren brugte udtrykket uden en forøget miljøbelastning, det vil sige, vi fastholder status quo, vi producerer bare noget mere. Jeg synes, det er helt afgørende, når vi introducerer miljøteknologi, at en stor del af gevinsten også kommer miljøet til gavn, men det er måske ikke regeringens opfattelse?

(Kort bemærkning).

Fødevarerministeren (Hans Christian Schmidt): Jeg tror ikke, at det for nogen er en hemmelighed, at vi har haft problemer med at få ny teknologi skudt i gang. Jeg må sige, at dansk landbrug af egen kraft har investeret meget, men vi har haft problemer med at få ny teknologi i gang. Jeg tror på, at det her er et af de forslag, der kan gøre, at nogle vil finde interesse i at begynde at investere i miljøteknologi.

Som jeg sagde før, kan vi gerne tage en diskussion af, hvordan de øvrige spilleregler skal være, men det afgørende må være, at vi her animerer nogle til at investere i miljøteknologi. Jeg synes da, det er en fin idé, at man afbrænder tørstoffet i en gylleseparering, hvor man altså har både det ene og det andet anlæg. Jeg synes, det er en god idé, at man på den her måde får anvendt gødning, hvis man hele tiden holder sig for øje – som jeg sagde midt i talen – at husdyrgødning stadig væk er et billigt og et godt gødningsmiddel. Og det skal man da bruge.

Der er altså nogle situationer, hvor f.eks. priserne på jord er gået fuldstændig grassat, i forbindelse med at harmonikrav skal opfyldes, og der kan da være nogle, der vil bruge det på en miljøteknologisk måde.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, fødevarerministeren på udmærket vis undgik at svare på mit spørgsmål, for det, jeg spørger om, er jo helt principielt: Mener regeringen, når man introducerer miljøteknologi, at det skal betyde en reduceret miljøbelastning? Eller mener regeringen, at den gevinst, der kommer, skal kunne spises op af, at landmændene får lov til at producere f.eks. nogle flere svin? Det er faktisk et meget, meget præcist spørgsmål, som

jeg gerne vil bede ministeren svare meget konkret på.

Jeg er enig i, at der skal være incitament, selvfølgelig skal der det. Men det virker da fuldstændig vanvittigt, at man introducerer noget, man kalder miljøteknologi, som betyder en reduceret miljøbelastning – det står der jo også i rapporten, som ministeren har fået lavet – men at det er under forudsætning af, at man fastholder den eksisterende produktion.

Derfor vil jeg bare godt bede ministeren svare på: Skal en del af den her gevinst ikke komme miljøet til gavn i form af en reduceret miljøbelastning?

(Kort bemærkning).

Fødevarerministeren (Hans Christian Schmidt): Jo, men nu skal jeg bare først sige med hensyn til det, som nogle kan komme til at opleve som et problem hele tiden, nemlig om vi producerer lidt flere svin eller lidt færre svin i Danmark: Jeg synes, at det, der er det interessante, er miljøbelastningen, og jeg må så tage til efterretning, hvis der er nogen, der ikke er enig med mig i det. Jeg synes, miljøbelastningen er interessant, og jeg synes, at en diskussion af, om det er så og så mange millioner svin eller færre, er en lidt underlig diskussion. De eneste, man i hvert fald med sikkerhed kan sige bliver ramt her – og det ved jeg så ikke om er et formål i sig selv – er slagteriarbejderne.

Man kan selvfølgelig sige, at vi skal have mange slagteriarbejdere og ingen svin, men der er jo ikke ret mange, man kan overbevise om det. Så man er nok nødt til at prøve at forestille sig, at hvis man vil have slagteriarbejdere, er man også nødt til at have svin. Jeg kunne se, at også nogle fra Socialdemokratiet var meget optaget af – og det synes jeg var dejligt – hvordan vi skulle kæmpe for slagteriarbejderne. Det er noget siden og kom, da der var en stor højtidelighed i Danmark i februar, men det skulle jo gerne bære lidt længere. Slagteriarbejdere kan godt regne ud, at der er mere behov for dem, hvis der er svin, end hvis der ikke er.

Så jeg er altså nødt til at sige, at jeg synes, det er miljøbelastningen, der er det interessante, og så skal vi lidt væk fra at diskutere, hvor mange svin vi producerer.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Ministeren fremhæver fordelene ved biogasanlæg og separationsanlæg, og det er ting, der er

god grund til at fremhæve og god grund til at sørge for at vi får en videreudvikling af. Men hvorfor er det med i lovforslaget, at rå husdyrgødning også kan afbrændes? Det synes jeg er bekymrende.

Kl. 14.20

Jeg mener, det er imod de grundlæggende holdninger til en god behandling af plantenæringsstoffer, og ministeren var også inde på, at man skal betragte det som plantenæringsstoffer og ikke som affald. Det giver et dårligt energiregnskab, og nærmiljøet påvirkes negativt. Giver det ikke ministeren anledning til overvejelser, at det er sådan?

(Kort bemærkning).

Fødevarerministeren (Hans Christian Schmidt): Nu skal man bare huske, at produktionen er meget forskelligartet i Danmark. Vi har nogle områder, der har meget planteproduktion, og nogle, der har meget dyreproduktion, og det hænger altså ikke helt sammen. Derfor er der nogle steder, hvor man kan komme ud for, som det også bliver nævnt heri, at der er en husdyrtæthed, som gør, at der nogle steder kommer mere husdyrgødning, end der er behov for. Derfor er det da en god idé, hvis man kan bruge det til energi.

Vi har jo for længst lavet det sådan, at man også kunne få lov til at godskrive det i sit gødningsregnskab, når man udviklede det og brugte det som gødning, og det synes jeg da kun er godt. Det var helt tilbage, da vi havde diskussionen om gyllesepareringsanlæg osv.

Jeg vil bare sige til hr. Kristen Touborg: Jeg synes da, det er en god idé, at vi diskuterer de her ting, og jeg er glad for, at hr. Kristen Touborg nævner alle de positive ting. Her er det foreløbig fiberafdelingen, som vi har diskuteret. Så er der en arbejdsgruppe, der arbejder med, om vi generelt skal mere ind over med hensyn til husdyrgødningen, og det må vi så se på til den tid.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Hr. Kristen Touborg for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Men det kan såmænd være, at ministeren og jeg kan ende med at blive enige, hvis ministeren

mente det, han sagde til sidst: Her er det fiberdelen, vi taler om. Hvis det er tilfældet, kan vi såmænd ende med at få et stort flertal for lovforslaget. Vi skal bare have det væk i lovforslaget, som ikke vedrører fiberdelen, så er vi med meget, meget langt.

Så kan man tro på det, ministeren sagde fra Folketingets talerstol lige nu, synes jeg faktisk, at der er gode muligheder for det her.

(Kort bemærkning).

Fødevarerministeren (Hans Christian Schmidt): Nu har jeg slet ikke som mål i sig selv, at jeg ikke skal være enig med hr. Kristen Touborg, så det glæder mig kun, hvis det skulle være sådan, at vi kunne stå sammen om det. Det har vi jo før gjort om ting, så det kunne godt være, vi også kunne det her.

Jeg er bare nødt til at sige, at det, der står i lovforslaget, er – som jeg også sagde i min tale – at der sidder en arbejdsgruppe og diskuterer, om husdyrgødning generelt kan komme med. Her er det altså en fiberfraktion, vi diskuterer, og så nævnte jeg et par elementer mere.

Der er ingen grund til, at vi tager det ud af lovforslaget, for man sagde jo præcis, at det skal vise sig, om husdyrgødning generelt nu også kan komme med bagefter, men vi må vente, til vi ser rapporten, når den kommer. Jeg tror sådan set ikke, at hr. Kristen Touborg og jeg er så uenige, og jeg er i hvert fald positivt og konstruktivt indstillet, så lad os tage en god debat i udvalget.

Men det her er godt for miljøet, og det er også godt for selve den teknologiske udvikling, og det har vi faktisk behov for.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 18. november 2005, kl. 10.00.

Angående dagsorden skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 14.23
